

Redacțiunea, Administrațiunea,
și Tipografia:
Brașov, piața mare Nr. 30.
Scrisorile nefrancate nu se
primesc. — Manuscrise nu se
retrimit.
— ÎNSERATE se primesc la Admi-
nistrațiunea în Brașov și la ur-
mătoarele Birouri de anunțuri:
în Viena: M. Dales, Lehmann
Schalk, Rudolf Mosse, A. Oppelitz
Nachfolger; Anton Oppelitz, J.
Dannenberg, in Budapesta: A. V.
Goldberger, Eckstein Bernas; în
București: Agence Havas, Suc-
cursale de Roumanie; în Ham-
burg: Karoly & Isibmann.
Prețul inserțiilor: o seriă
garmond pe o coloană 6 or. și
30 or. timbru pentru o publi-
care. Publicări mai dese după
tarif și învoială.
Declama pe pagina a 3-a o
seriă 10 or. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL LIX.

„Gazeta” ieșe în mă-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria:
Pe un an 12 fl., pe șase luni
6 fl., pe trei luni 3 fl.
N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate:
Pe un an 40 franci, pe șase
luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
N-rii de Duminică 8 franci.
Se prenumără la toate oficiile
poștale din țară și din afară
și la dd. societăți.
Abonamentul pentru Brașov
administrațiunea, piața mare,
Târgul Inului Nr. 30 etajul
I.: pe un an 10 fl., pe șase
luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 or.
Cu dusul în casă: Pe un an
12 fl., pe 6 luni 6 fl., pe trei luni
3 fl. Un exemplar 5 or. v. a.
său 15 bani. Atacă abonamen-
tele cât și inserțiunile sunt
a se plăti înainte.

Nr. 19.

Brașov, Joi, 25 Ianuarie (6 Februarie)

1896.

Desnodământul în criza „Tribunei.”

Brașov, 24 Ianuarie st. v. 1896.

Cu sinceră satisfacțiune am înregistrat erii desnodământul ce l'a luat așa numita criză a „Tribunei” în consfăturile din urmă dela Si. biu.

Am fost satisfăcuți, pentru că am vădit triumfând principiul dreptului, al ordinei și al disciplinei asupra spiritului de usurpațiune, de neascultare și de seditiune; am fost satisfăcuți mai ales vădind, că prin modul cum s'a tranșat afacerea, ce a format obiectul certelor scandaloase din lunile ultime, s'a făcut un început în direcția salutară reclamată de organul nostru mai ales în primăvara anului trecut.

Nu vom mai cerceta ađi modul de aplanare a „crizei” amintite, nu vom mai întreba câți au fost pro și câți contra propunerilor, prin a căror primire s'a curmat certa și s'a suprimat ignobilul proces civil provocat înaintea tribunalului unguresc, ci ne mărginim a lua la cunoștință, ceea ce ne comunică însăși „Tribuna”, că adecă „criza s'a rezolvat”, — „că cestiunea proprietății „Institutului tipografic” și a diarelor s'a regulat definitiv, ér averea, de care se tracta, s'a asigurat pe séma adevăratului proprietar.”

După acest desnodământ se impune de sine întrebarea despre ceea ce va urma.

Eată cum contemplă „Tribuna” de ađi situația, răspunđind la această întrebare:

„Cu încetarea crizei, lucrurile cu re-
luat mersul lor firesc, normal, — și nădăjduim
că pentru totdeauna.”

„Hotărârea noastră de a pune în lu-
mină fondul politic al crizei prin care am
trecut nu mai poate, prin urmare, să aibă
acuma nici o rațiune de a fi urmată, și mai
ales în forma aceea. Insuflețiți cu toții,
credem, de aceeași dorință a liniștei și a
concordiei, după cum cu toții suntem in-

suflețiți de același ideal, se cuvine să trecem
sub uitare tot ce s'a petrecut de două luni și
jumătate încóce, — să ne închipuim că totul
a fost un vis urit, din care ne-am desep-
tat în sentimentul curat al iubirii de nēm,
sentiment care totdeauna ne-a unit.”

„Și să ne urmăm lupta înainte.”

Înainte de toate trebuie să mă-
turisim, că din rëndurile citate nu
înțelegem clar și limpede la a cui
adresă sunt îndreptate.

Privesc ele óre numai noua si-
tuația creată în redacția „Tribunei”,
orî sunt adresate membrilor comi-
tetului, orî chiar membrilor partidului
nostru național?

Dacă ar privi numai redacția
numitei foi atunci de sigur nu s'ar
fi afirmat, că cu încetarea crizei lu-
crurile au reluat mersul lor firesc,
normal, de óre-ce tocmai în coló-
nele „Tribunei” s'a dovedit în tim-
pul din urmă până la evidență, că
mersul lucrurilor la acest organ așa
numit „al partidului” a fost cu mult
înainte de izbucnirea crizei din urmă
cât se póte de abnormal din punc-
tul de vedere al intereselor parti-
dului.

Dacă ar fi adresate acele cu-
vinte membrilor comitetului și nu
mai lor, atunci érași nu s'ar fi apos-
trofat în mod atât de general do-
rința liniștei și a concordiei, de care
„cu toții” suntem însuflețiți, ci s'ar
fi accentuat de sigur mai apodictic
pacea restabilită în sinul comitetului.

Nu ne rămâne dér decât de-a
admite, că articolul se adresază că-
tră obștea cetitorilor, prin urmare
cătră membrii partidului, cărora le
spune, că acuma toate „și-au reluat
mersul firesc și normal”, că nu mai
este nevoie să se pună în lumină
„fondul politic al crizei”, prin care
a trecut „Tribuna”, — și la carî
apelază: să „trecă sub uitare tot ce
s'a petrecut de două luni și jumē-
tate încóce.”

Orî cât de liniștitóre ar fi vestea
ce a adus-o „Tribuna” obștei parti-

dului nostru despre „resolvarea cri-
sei”, credem, că nici ea, în justa ei
mângăiere, nu póte fi așa de opti-
mistă ași inchipul, că trăgind nu-
mai așa cu buretele peste toate cele
ce s'au petrecut de două luni și
jumătate încóce, situațiunea va fi
limpedită și toate vor lua un mers
firesc și normal.

De aceea noi la rëndul nostru
nu putem renunța la hotărârea nós-
tră, de a cerceta și pune în lumină
fondul politic și nepolitic, nu al cri-
sei prin care „Tribuna” a trecut, ci
a crizei grave și amenințătoare, prin
care trece de un șir de ani partidul
nostru național.

CRONICA POLITICĂ.

— 24 Ianuarie.

Dilele trecute a apărut în Budapesta
un studiu politic intitulat „Statul ungar și
naționalitățile sale”, al cărui autor este
br. *Emil Thoroczky*, persónă până acum
neunoscută pe scena politică. Numitul baron
se încercă a arăta în studiul seu *geneza
mișcărilor naționaliste* din Ungaria, și sub
cuvânt, că politica practică așa pretinde,
recomandă nisce mijloce foarte curioase pen-
tru împedecarea și nimicirea acelor miș-
cări în modul usitat de către scriitorii de
calibrul său, nobilul baron fantasază despre
o convețiune frățescă și despre o desvol-
tare pacnică a tuturor națiunilor, decât,
cum dice el, naționalitățile nemaghiare ar
voi să recunoscă, că statul ungar prin pro-
cederea sa politică actuală observată, față
cu naționalitățile, nu face alta, decât își
împlinse misiunea sa națională (!!) La îm-
plinirea acestei misiuni statul ungar este
îndreptătit prin poziția sa geografică și prin
chemarea sa de a asigura pacea europeană
și echilibrul politic european. Nu este ade-
vărat, încheie autorul studiului, că națio-
nalitățile din Ungaria ar fi esurprite, oi în
ceroul (??), care li-este incuviințat din par-
tea elementului maghiar, ele își pot des-
volta liber puterile lor pe toate terenurile. —
Nu mai este lipsă de nici un comentariu.

În ședința de alaltieri a dietei din
Austria de jos s'a născut érași o desba-
tere viuă când a venit la rënd *reorganiza-
rea arhivului și bibliotecii provinciale*. Dep.
Schneider pretinse, ca posturile de func-
ționari să nu fiă ocupate nici de *Jidovi*
botezați și nici de cei nebotezați, deóre-ce în
Perugia s'a întâmplat, că *Jidanii au furat*
din arhiva orașului manuscriptul prețios
al tractatului „De officiis” de *Cicero*. Dep.
Suess respinge cu indignare învinuirea unui
neam întreg. Dep. *Gregorig* afirmă, că
Schneider spune adevărul, și acesta strigă
din nou, că *n'a vădit în viața sa un Jidan*
de omenia. *Lueger* încă se amestecă în dis-
cutia și spune, că ómenii lui vor lucra și
stării, oa să nu capete nici un *Jidan* post
la arhivă și bibliotecă. — Tot în această
ședință a venit la desbatere propunerea,
ca să se subvenționeze cu 500 fl. reuni-
nea ungară pentru cultivarea pómelor și
pasărilor domestice. Dep. *Gregorig* vorbi
contra *titlului* ce'l pórtă această reuniune.
Đise, că poporul maghiar, ce e drept,
este un popor aric, dér el nu vrea să
aibă nimic a face cu o industrie și economie
jidana; și o reuniune, care pórtă numire
maghiară, nu trebuie subvenționată.

La cestiunea urcării cvotei ungare.

Vorbind despre tratările pentru
reinoirea pactului economic și fi-
nanciar între Ungaria și Austria —
carî tratări se continuă acuma în
Budapesta, unde au sosit „Escelen-
țele austriace” cu ministrul de es-
terne contele *Goluchowsky*, — „*Buda-
pester Tagblatt*” observă între altele:

Orî cât de mult ar dori atât oei de
sîc, cât și ómenii guvernului austriac,
avind în vedere intențiunea corónei, de-a
grăbi tractările și a stabili noua învoială,
este sigur, că această nișuință întâmpină
forțe serioase și mari dificultăți. Abstragind
dela atacurile réutăcioase”, ce se făoură con-
tra Ungariei în corpurile legiuitoare și în
alte corporațiuni ale Austriei, trebuie să se
constate, că personalități și cercuri serioase,
ce stau aproape de guvernul austriac, s'au

FOILETONUL „GAZ. TRANS.”

Namman Abbas.

De C. Tanera.

(Urmare).

4.

Cu mare precauțiune luă *Namman*
Abbas toate măsurile, carî se-l sprijinescă
în întreprinderea sa. Prin spionii se informă,
că *Mutessariful* *Selim Bairakdar* Pașa îi
sunt supuse cercurile din Sudul și Sud-
Vestul Damascului până inclusive Galilea,
și că el adeseori plécă în călătorii, pentru
de-a studia acele cercuri din guvernamen-
tul său, pe carî încă nu le cunoscera. Pro-
babil, că cu ocaziunea unei astfel de că-
lătorii se va da la prilej, pentru de-a îndeplini
planul de résbunare, își gândia *Namman*.

Trecuseră trei săptămâni, făr' ca el
să fi putut întreprinde ceva hotărîtor. De-
venise tot mai tăcut și mai posomorit. O
singură dată se încercă mamă-sa de-a vorbi
cu el asupra intențiunilor sale. Cu cuvinte
scurte și precise *Namman* denegă însă orî
ce împărțășire, dicind, că este o cestiune,

care privesc numai pe bărbați; după această
sărmana femeia tăcu și se lăsă în mâna
soșii. Scia, că nu póte da nici un sfat, și
că nu póte împedeca nenorocirea prevē-
dută. Din potrivă ea sprijinea pe fiul său
în toate pregătirile sale de natură econo-
mică.

Namman intenționase, adecă, să fugă
din Turcia, imediat după-ce i-ar succede
planul, și să ia cu sine pe mamă-sa. De
aceea el vëndu în ascuns totă posesiunea
sa unui Maronit avut și încredut. Schim-
barea în posesiune, însă, cu toate că docu-
mentele respective erau deja subscribe,
avea să se facă numai în ziua, în care
Namman ar afla de lipsă să plece neamă-
nat în străinătate. Tóte obiectele scumpe,
carî putură fi pachetate, se aședară în lăđi
și fură trimisă în casa cumpărătorului mo-
șiei, pentru ca acesta să le trimită mai
târziu acolo, unde vor petrece *Namman* cu
mamă-sa, séu decât fuga n'ar succede, să fiă
predate cestei din urmă.

Astfel totul fu pregătit; Maronitul as-
cepta acum o veste favorabilă dela spionul
său. În fine ea sosi și era de următorul
conșizat: „Ieri a plecat *Selim Bairakdar*

Pașa la Sasa. Are de gând să trecă peste
Kumetra și peste podul ficelor lui *Iacob* în
partea vestică a provinciei *Iordanului*, și
de aici intenționază să călătorească împreju-
rul lacului *Tiberias* spre *Nazaret*.”

Acosta era o ocaziune favorabilă. *Nam-
man Abbas* cunoscera din fir în pēr ținutul
amintit, deórece în mai multe rënduri con-
dusesse el în calitate de călăuz caravane
de turiști prin Siria și Palestina. Décă trece
omal peste *Iordan*, în Sudul lacului *Merom*,
póte ajunge mai ușor la *Nazaret* așa, decât
călătorește la hanul *Minjes*, ér în ziua urmă-
toare trece romanticul *Wadi el Hattin* și
satul *Hattin* peste *Keffr Kenna*. Era aproape
sigur, că și *Mutessariful* va percurge această
cale. *Wadi el Hattin*, adecă valea princi-
pală a muntelui stâncos *Karn Hattin* este
o prăpastie atât de strimță și selbatică, în-
cât Europeii ar dice că nu poți trece prin
ea cu cai. Nu póte fi nici vorbă despre un
drum după conceptele noastre. Peste stânci,
peste pietriș, une-orî lipit de pârții de
stâncă, alte-orî pe sub masse de stânci,
carî par' că atěrnă în aer, calul trebuie să
caute încet locul unde să pășescă sigur cu
piciorul. De douăspredece orî trebuie să

trecă prin pârul de munte spumegător.
Drumul duce când în sus, când în jos; adese-
ori și-se pare, că valea e închisă de blo-
curi de stâncă, și atât în dreapta, cât și în
stânga, se ridică pârții de pētră îngrozito-
ri până la o înălțime de peste cincisute
de metri.

În valea această prăpăstioasă își pro-
puse *Namman Abbas* de-a împlini actul
său de résbunare. În zadar mai încercă
inc'odată mamă-sa de a'l abate dela pro-
pusul său, în zadar îi reamintă ioóna *Dil-
rubei*.

— „E datorința de onóre, mamă;
nu pot să lucrú altfel. Ascéptă aci, pân'
ce vei primi soire dela mine, și apoi ime-
diat plécă, oum ne înțelesesem, la *Beirut*.
Acolo te voi încunoscința ce mai ai a face
Remas bun!”

Ea trebui să'l lase să plece. Unde
vine la bărbați în cestiune conceptul de
onóre, acolo trebuie să taca femeile; acolo
nu mai încape concepte de iubire, nici de
iubire față ce mamă, și nici față de amantă
său soția.

Trei óre după sosirea scirei, *Namman*
Abbas încăleacă. Totul fusese pregătit, și

dedat cu idea, ca, pe contul Ungariei, Austriei să profite la reînnoirea pactului cât numai se poate.

În urma acestei dispoziții generale în Austria e astfel, înocă pretinde în mod peremptoric, ca Ungaria să cedeze chiar și cu propriul ei ruin.

A fost o greșală, dice „Bud. Tagblt.“ că miniștrii austriaci au lăsat să ajungă lucrul așa departe, dăr este de neiertat atitudinea lui Banffy, care făcând mereu complimente celor din Viena, a încurajat prin această poftă lor.

Aceste sunt cauzele, pentru cari partea austriacă cutază a pretinde urcarea cvotei ungare.

În Austria se afirmă, că nouă aici în Ungaria ne merge extraordinar de bine și spre a dovedi aceasta se provacă la cifrele budgetului, la escedent, la fabricile și întreprinderile noastre industriale. Ce privește pretinsa stare favorabilă a finanelor statului, nostru, ea își are noima sa.

Acastă stare „favorabilă“ se dobândește numai printr'o asprime și crușime la încassarea dărilor, ce nu s'a pomenit nici în timpul absolutismului. La țera ministrul de finance a sistat, ce e drept, execuțiunile, dăr numai din cauză, pentru-că cei datori cu dările, cari mai posed ceva, plătesc sarcinele cele enorme cu încordarea cea mai extremă a puterii lor, numai ca să nu fiă de tot ruinați prin interesele de întârziere, ce le încassază statul, ca un adevărat cămătar, și au mai sistat execuțiunile pentru-că de altă parte pe aceea, cari au s'aracit de tot, nu-i pot arunca pe stradă acum în mijlocul iernei grele; le va veni rëndul, deși ceva mai târziu. Despre modul însă, cum se încassază acum dările în capitală, ne arată în destul nenumăratele execuțiuni și transferări de mobile. Fapt este, că poporațiunea Ungariei n'a fost nici-odată așa de s'aracită, așa de apăsată de sarcini ca acumă și decât guvernul nostru, stringând fără de crușare șurubul dărilor mai storce dintr'ensă și cele din urmă sucuri, aceasta nu este nici decum o cauză tolerabilă, ca să se mărească sarcinele sale, pe cari și așa nu le mai poate suporta.

Și tocmai ca și povestea despre pretinsa noastră bogăție este aceea despre înflorirea industriei noastre. Cei din Austria uită, că fabricile noastre în partea cea mai mare pot exista numai cu ajutorul favorurilor din partea statului, că față cu centrele industriale din Austria numai în Budapesta avem ceva ce se poate numi industrie și că înmulțirea populațiunii în Austria — cel mai sigur semn de prosperitate — întrece mult pe aceea în Ungaria...

Decă miniștrii ungur-șci vor să-și facă datoria față cu țera atunci trebuie să arate colegilor lor vienesi curatul adevăr și să nimicească radical ficțiunea despre Ungaria cea bogată, pe care au cultivat'o ei înșiși numai ca să se fălăscă. Atunci venirea es-

celențelor austriace aici nu va fi zadarnică...

„Bud. Tagblt.“ finesce prin a declara, că nu pôte aproba amestecul contului Goluchowski în tratările pentru paot și că, cu totă părerea contrară a foilor vienesi, o consideră ca o trecere peste competența sa constituțională...

Din dieta ungară.

De câte-va zile se discută în dieta ungară cesțiunea teatrelor unguresci. În ședința dela 3 Februarie deputații Szász și Pazmandy au vorbit despre teatrul unguresc din Clușiu, pe care au cerut să-l ia statul în mâinile sale, ca astfel să scape de miseriile, de cari suferă în prezent. Szász dîse, că ministrul n'are să se sparie de cheltueli, căci renovarea teatrului n'ar împovăra budgetul statului mai mult, decât cu 20—25,000 fl., ér subvenția, ce astăzi 'i-se dă teatrului din partea statului, ar ajunge, decât s'ar mai spori și numai cu 10,000 fl. la an!

Pazmandy, vedî bine, a ținut să se distingă și cu ocaziunea această, vorbind despre „misia deosebită“, ce o au teatrele din provinciă printre naționalități. El voi să facă pe colegii săi din dietă să înțelgă, că mai ales în centrele locuite de naționalități, cum este Brașovul, Sibiiul, Timișoara, Pojunul și Șoprocul, teatrele unguresci au cea mai de căpeteniă „misia culturală și națională“. La urmă el făcî propunerea, ca guvernul să aducă un proiect de lege cu privire la organizarea teatrelor unguresci din provinciă, ér în budgetul anului viitor să se și prelinimeze suma necesară spre acest scop.

Madarász Iozsef se alătură și el la motiunile celor doi și dice, că „din punctul de vedere al intereselor „naționale“ dieta trebuie să continue munca, pe care antecesorii au început'o cu mare insuflețire în 1836, când au hotărît să înființeze teatrul din Budapesta“.

Ministrul de interne Perczel declară, că el cunoșce pe deplin „importanța chiamării, ce-o are teatrul dela Clușiu atât din punctul de vedere al naționalităților, cât și din punct de vedere cultural“. De aceea dice, că și el consimte cu aceea, ca statul să ia cu totul în administrarea sa teatrul. Nu pôte spune cu hotărîre însă, decât cheltuelile necesare spre acest scop se vor prelinima în budgetul anului 1897, ori că va fi silit să aștepte până în 1898. Ce privește teatrele din provinciă, el primesce propunerea lui Pazmandy, dăr doresce, ca cercurile interesate în cauză să nu lege prea mari speranțe de această declarația a sa.

Va să dică, cesțiunea teatrelor este rezolvată. Contribuabili au numai să plătescă strajnic și atunci tôte se vor face pentru maghiarizarea lor!

Bilanțul Băncii Naționale a României. — Direcțiunea acestei Bănci a încheiat definitiv bilanțul pentru anul 1895.

După acest bilanț, beneficiul net al anului este de 3,202,325 lei contra 3,202,996 lei în 1894.

Fondul de rezervă al Băncii a atins cifra de 8.479.427 lei.

Incasul Băncii a fost de 99.721.977 lei din care 60.996.199 lei în aur; 2.720.566 în argint; 3.208.281 în trate aur și 32.496.920 lei în bilete de Bancă.

La 31 Decembrie 1894 acest incaso era de 74.721.780 lei, din care 44.501.375 lei în aur, 3.991.745 lei în argint; 1.610.554 în trate aur; și 24.618.110 lei în bilete de Bancă. Prin urmare incasul aur al Băncii a fost la 31 Decembrie 1895 cu vre-o 16 milioane lei superior celui din epoca corespondentă a anului 1894.

Portofoliul Băncii la 31 Decembrie 1895 se cifrează la 11,225.201 lei portofoliu român și străin al Centralei, și la 10.691.735 lei portofoliu numai român la sucursale și agențiile sale din țera; în total 21,916.936 lei. contra 13,789,498 lei la 31 Decembrie 1894.

Biletele emise de Bancă contra stocului său monetar se urcă la 156,845.230 lei Bilete, și 7,604.084 Bonuri de casă, seu în total 164,449.314 lei, cifra inferioară dreptului de emisiune al Băncii.

SCIRILE ZILEI.

— 24 Ianuarie.

Cătră inteligența română. Sub acest titlu găsim în „Transilvania“ din Sibiiu un apel al comitetului Asociațiunii, care în sensul unui conclud al adunării generale din urmă, — de-a se lua dispozițiunile cele mai energice pentru încassarea regulată a taxelor de membri și pentru sporirea numărului acestora — apelază la „iubirea de neam și de progres a inteligenților români, și-i rogă, ca într'un număr corespondent puterilor, de oarbă dispunem, să vină întru ajutorul Asociațiunii și, înscriindu-se de membri, să propage interesele acestei instituțiuni în cercul cunoștințelor lor cu zelul și cu căldura, ce-o merită scopul mare al Asociațiunii.“

Prigonirea presei naționalităților se continuă și în „anul milenar“. Ziarul național s'arabesc „Zastava“ din Neoplanta dela 1 Februarie aduce următoarea șoire: „Dreptatea maghiară vré să strălucescă în anul milenar și față cu noi S'arabii. În ziua de 12 (24) Februarie se va ține înaintea juraților din Seghedin. pertractarea contra lui Vladislav Stancovici, dascăl în Bașahid, din cauza articolului publicat în „Zastava“ și intitulat: „Insemnătatea congresului naționalităților“. Doi membri ai redacțiunii noastre sunt deja așezați în temnița din Se-

ghedin, — al treilea vine acum; să ne ajute Dumnezeu. Apărătorul lui Stancovici va fi tinșul nostru avocat Dr. Steva Adamovici din Novi-Sad“.

Impărătesa austriei în costum unguresc. Din Viena se telegrafiază, că Maiestatea Sa împărătesa-regină Elisabeta a luat măsuri, ca cu ocaziunea aniversării încoronării, la serbarea milenară ce se va ține în 8 Iunie n. c., în timpul când părechia imperială va sta pe tron pentru a primi omagiul celor două camere, să se pōtă presenta în costum național unguresc. În scopul acesta a și comandat, să 'i-se presente modele și un plan privitor la modul, cum va fi a se face costumul.

O distincțiune. „Wiener Zeitung“ aduce șoirea, că M. Sa monarchul a exprimat domnului archimandrit și profesor Vasile de Repta, din incidentul repășirii sale din funcția de inspector școlar al orașului Cernăuți, prea Înalta Sa recunoștință pentru deosebitele sale merite pe terenul activității sale.

„Enciclopedia Română“, redactată de d-l Dr. Corneliu Diaconovici, prim-secretarul Asociațiunii, va începe a-se tipări în cel mai scurt timp, din care cauză comitetul Asociațiunii și publică invitare la prenumerațiune. Enciclopedia va consta din 2 tomuri cu estensiune cam de 120 cōle de tipar format 8° mare, și va apăre în fascioul de câte 6 cōle (100 pag.) în decurs cam de 2 ani, cu numărōse ilustrațiuni și harte. În cas de lipsă se va da publicațiunii o estensiune și mai mare. Prețul de prenumerațiune, care e a-se solvi anticipativ, face pentru 2 tomuri: 15 fl., pentru 1 tom: 8 fl., pentru 1 fascicol: 1 fl. Pentru România: 40 fro., 20 fro. și 2.50 fro. Doritorii sunt rugați a-se insinua în timpul cel mai scurt, ca editorul să se pōtă orienta cu privire la numărul esemplarelor, ce sunt a-se tipări. Comandele a-se adresa direct librăriei: W. Krafft în Sibiiu.

Contra duelului. De-orece între studenții colegiului din Dobrițin se întâmplară în timpul din urmă fōrte multe dueluri, așa încât părea că s'a lătit o mania de-a duela, senatul colegiului hotărî, ca fiă-care student, care va duela va fi imediat eliminat din institut.

Funcționari comitatensî contra viceșpanului. Viceșpanul comitatului Moșon, cu numele Emeric Toth, tū silit să-și dea alaltăeri dimisia, de-ore-ce întreg corpul funcționarilor comitatensî declară, că își va da dimisia, decât numitul viceșpan va rămâne chiar și numai 25 de ore mai departe în postul său. Cauzele acestei proceduri până acum nu sunt cunoscute mai de aproape.

Fișpan și redactor. În „Kronstädter Ztg.“ din loc a apărut Sâmbăta trecută un articol intitulat „Fișpanii“. Un pasagiu din acel articol, în care se vorbea despre „un fișpan, care e ignorant-juristic și gigerl politic“, fișpanul comitatului Brașov, Mihail Maurer de Uermös, află că se referă la persoana sa, deci trimise doi martori la redacțiunea numitului ziar, ca să afle cine e autorul articolului din cesțiune. După-ce redactorul ziarului „Kr. Ztg.“, Lutz Korodi, afirmă, că el este autorul articolului, martorii fișpanului Maurer îl provocară pe redactorul Korodi la duel, însă espres numai la duel cu pistōle. Secundanții redactorului Korodi la rëndul lor declarară a doua zi, că acesta primesce duelul, însă espres numai cu săbii. Astfel nevoind nici unul, nici altul să cedeze duelul nu s'a întâmplat, și fișpanul Maurer a declarat pe red. Korodi de „un om miserabil“ pentru-că n'a voit să-și dea satisfacțiune cu pistōle. În numărul de ieri al lui „Kr. Ztg.“ Lutz Korodi espune într'un articol tōtă afacerea și motivează faptul pentru-ce el nu a voit să dea fișpanului satisfacțiune cu pistōle, ci numai cu săbii. — Am relatat faptul cum s'a petrecut, neîntrând în aprețierea cesțiunei decât s'a procedat corect ori nu din partea provocătorului ca

acum nu avea lipsă, decât să mai dea câte-ordine mai neînsemnate. Era îmbrăcat în vestmintele cele mai scumpe, ca și când ar pleca la o serbare. Cea mai bună pușcă a sa, cu care culcase la pământ lupii în mari depărtări, îi atârna la umăr, ér în brâu avea două pistōle aurite. Astfel plecă Namman, însoțit numai de servitorul său, Ioan. Credinciosul armăsar alb înțelese îndată, că aci e lipsă de mare grabă. Călăriră tōtă dup'amēdă și tōtă nōptea, peste Dschub Dschenin, el Karun și Yamur până la Banias, unde ajunseră cătră diminiță. Într'o singură nōpțe făcū el împreună cu servitorul său o cale, pentru care de regulă erau de lipsă două zile bune. Pentru aceea însă și primi în Banias vestî favorabile.

„Mutessariful a durmit astă-nōpțe în Kunetra. Astăzi va călări până la hanul Minjes, și mâne va trece priu valea Wadi el Hattin“.

După un răpaos de câte-va ore, Namman plecă mai departe. Până când servitorul și caii sosiră fōrte osteniți în Hattin, Namman Abbas era chiar așa de puțin eșotat, ca și cum fusese la plecarea. Ce e drept,

Maronitul avea muschi ca de oțel și o energie extraordinară, și pe lângă acesta era și fōrte agitat. În Hattin luă el măsuri pentru ori ce eventualitate. Servitorul său, Ioan, încă nu era introdus în secret, dăr presimțea, că are să se întâmple ceva deosebit, și promise stăpânului său, că va urma cu cea mai mare precauțiune poruncilor aostuina. Din contră, însă, oăți-va Maroniți mai distinși, ale căror familii de asemenea fuseseră omorite de cătră Drușii lui Selim Bairakdar, șoiau despre secret, și sprijiniră planul lui Namman priu aceea, că promiseră a-i comunica în diminița următoare prin curier încreduți ora precisă, în care va pleca Mutessariful, și calea pe care o va apuca.

Cu tōte acestea Namman încă în aceea s'ară merse în prăpastia s'elbatică Wadi el Hattin și-și căută un loc potrivit unde să se așeze a doua zi la pândă. În curēnd el află, ce căuta, și se întorse în sat, pentru de ași aduna nouă puteri.

Astfel sa adunară norii de asupra capului lui Selim Bairakdar Pașa în urma faptelor sale crude și s'elbatice din 1860. Decă ar fi știut el, că toți Maroniți, cari

au mai rămas în viață din acel timp, i-au jurat mōrte, ar fi rămas bun bucuros Kaimakan în Haurau. Acolo locuia o populațiune fanatică mohamedană, care nu suferea ca să se încuibie printre dēnsa vr'un Creștin, și astfel acolo el ar fi stat tōt-deuna sub scutul aderenților săi fideli. Aci însă trebuia să vadă nu numai în Namman Abbas, ci în fiăcare Maronit, un dușman de mōrte, și ușor putea înțelege, că nici măcar un rēstimp de douăzeci de ani nu este în stare să stingă o ură atât de îndreptățită, cum era ura Creștinilor, cari au scăpat cu viață din masacrele dela Damasc. El se încredea însă în puterea sa de Mutessarif, precum și în trica Creștinilor, că un atac asupra persoanei sale ar pute din nou provoca scene ca cele petrecute atunci. Se înșelase însă fōrte tare, de-orece în realitate mai mulți Maroniți uneri declarară, că sunt gata a aduce în deplinire planul lui Namman Abbas, în oasul când încercarea acestuia n'ar succede.

(Va urma).

și a celui provocat și a secundanților lor, prin aceea că s'a condiționat „espres” arma.

—o—

Sub Ghéță. Se sorie din Lipova, că o fată de-acolo cu numele Maria Petreson s'a dus după apă la Mureș, ghiéta s'a rupt sub picioarele fetei, și nefericita s'a cufundat sub ghéță.

—o—

Luptă între bandiți și gendarmii. Din Seghediu se depezează, că pe hotarul comunei Dobrițan atacară 18 bandiți pe 4 gendarmii. Acestora le succese a împușca pe 3 dintre bandiți, ér pe unul îl răniură greu. Ceilalți bandiți fugiră care încătrău.

—o—

Nenorocire în biserică. Lângă Angers în Mauleouvrier s'a dărâmat boltitura bisericeii tocmai în decursul serviciului divin. Biserica a fost plină de oameni. Au fost omorâți numai decât 4 oameni, ér 60 au fost greu răniți.

—o—

Balul reuniunii „Crucea roșie.” Conducerea acestei reuniuni face cunoscut, că deosebite invitări pentru balul din 12 a lunii curente nu se fac, și că cumpărarea biletelor se începe cu ziua de astăzi; totodată se observă, că pentru costumul domino este a-se alege numai colorea vânăta ori roșietică, și că stofele necesare se află de vânzare la firmele Meschendorfer, Lászlo, Theiss et Marton și frații Simay; — tot acolo și biletele de intrare. Bilete pentru galeria se află numai la firma Meschendorfer.

Organizarea creditului economic în Ungaria.

Ministrul unguresc de agricultură, Darányi, pregătește un proiect de lege, prin care crede a organiza creditul economic din țera întreagă.

Se dice, că baza organizării va fi înființarea obligatorie de asociațiuni. În fiă-care comună, în care locuiesc un număr minimal de economii, trebuie să se creeze o asociație, cu garanție nețermurită. Aceste asociații comunale vor avé administrația autonomă; cu toate acestea însă, în anumite privințe, vor fi subordonate asociațiunii centrale comitatense, carea, într'altele, va supraveghea toate asociațiile comunale din comitat.

Pentru conducerea supremă a organizației întregi se va crea în Budapesta o centrală pentru totă țera, care însă, pe lângă fugrijirea părții financiare se va ocupa numai cu chestiuni generale de administrație. Prin centrală se va exercita și supraveghierea de stat asupra întregii organizațiuni.

Noua instituție nu se va introduce și organiza de-odată în țera întreagă, ci numai într'un timp anumit, în mod gradat. Financierea o îngrijesce Banca agrară, care a așternut deja guvernului propozițiile relative. Este probabil, că proiectul se vină la dezbateri încă în sesiunea prezentă.

Foștii grănițeri români din Bănat și pădurile lor.

(Urmare.)

III. **Data și motivele desființării regimentelor grănițeresci.** — După un secol și cincini ani, aceste regimente fură desființate în anul 1872 Iunie 8. Unii, mai cu sâma străinii, susțin, că motivul desființării acestei brave armate române, care în cursul unui secol întreg nu se pomenește să fi suferit măcar o singură dată vr'o înfrângere, ori să fi pătat stégul în ori-ce alt chip, — motivul desființării, qic, ar fi fost necesitatea d'a reorganiza infanteria, pentru a o pune la nivel cu progresele timpului.

Ca argument în favorul acestei idei se citează impregiurarea, că și după desființarea grănițerilor, regimentele recrutate pentru infanteria din ținaturile românești, sunt alcătuite în mare majoritate tot de soldații români.

Desființarea le convenea și Ungurilor ajunsă la putere, ca chestiune de precauțiune, deși nemulțumirile Românilor din Ungaria

nu erau p'atunci atât de pronunțate, și România nu era într'u nimic de temut la acea epocă.

Lucrul se înțelege cu înlesnire, căci honvețimea unghurescă era încă prea puțin însemnată și organizată. Apoi mai este și o mare deosebire între regimentele moderne de infanterie în care predomină soldații români, și între foștele regimente grănițeresci, căci la cele dintăiu se schimbă astăzi garnisona, chiar în timp de pace, după găsirea cu cale a Ministerului comun de războiu, pe când din potrivă grănițerii nu puteau fi deplasați din districtele lor, decât în timp de războiu, rămânând acasă alt regiment tot românesc.

* * *

IV. **Averea foștilor grănițeri din regim. 13 și modul cum se administreză în presinte.**

— O lege specială din 8 Iunie 1871 prevede „răscumpărarea drepturilor de servitute ale locuitorilor din confiniul militar, și trecerea lor în proprietatea comunelor și a familiilor din fostul regiment confinar romano-banatic” formând în viitor un fel de societate, seu „Comunitatea de avere” cum o numesc ați Bănățenii.

Comunele cari alcătuiesc comunitatea sunt în număr de 94, ér acelea ale familiilor indrituite de 9433. Aprópe toate comunele au nume românești: Tufér, Bârsa, Pecineșca, Mehadia, Cornea, Cuptóre, Lápușnic, Globu-réu, Cârpa etc. și numai patru dintr'insele pórta numiri germane ca: Eibenthal, Wolfsberg, Lindenfeld, etc. Sunt apoi o mulțime de comune, ale căror numiri sunt identice cu comunele noastre din Oltenia, cum este de ex: Slatina, Ișelnița, Poiana, Vérciorova, Sadova, Ohaba, etc.

Averea se administreză după un Statut*) făcut de foștii grănițeri și aprobat de Ministrul reg. ung. de Interne cu data de 24 August 1879.

În baza acestui statut comunele până la 3000 suflete aleg câte un deputat și un suplinitor, ér acele mai mari de 3000 suflete aleg doi deputați și doi suplinitori. Acești deputați se aleg pe termen de șese ani și formează așa numita „Representanță a comunității de avere” (art. 6).

În prima adunare din prima sesiune a deputaților se alege pe șese ani, și cu majoritate absolută de voturi, un comitet ordinar compus dintr'un președinte și patru membri, apoi un substitut al președintelui cu alți patru membrii suplinitori (arti. 7). Sediul reprezentanței este în Caransebeș. Ea ține două ședințe ordinare pe an: toamna pentru stabilirea bugetului anual, și primăvara pentru verificarea socotelilor (art. 9); ér ședințe extra-ordinare numai în cazuri de chestiuni grave și urgente. Comitetul ține ședințe în fiă-care lună, și mai des chiar, după trebuințe, la cari trebuie să fiă prezenți toți membrii seu suplienții lor. Acest comitet administreză întreagă averea prin decisiuni scrise și trecute în procese verbale, cari se iscălesc de toți membrii prezenți, după fiă-care ședință. În cas de lipsă, președintele póte convoca întreg comitetul. Lucrările curente însă se resolvă de președinte ajutat de doi membrii designați de comitet (art. 22). Statul are dreptul de supraveghere asupra administrației acestei averi, și o exercită printr'uu comisar guvernamental, fără prezența cărui reprezentanța nu póte ține nici o ședință. Tot prin comisarul guvernului se înainteză toate actele reprezentanței la municipiu, și dela municipiu la minister, fiind obligat comisarul a-și da și părerea sa asupra celor din urmă (art. 26). După cum vedem, controlul din partea statului este destul de riguros.

Articolele 25, 4 și 14 ale Statutului prevéd putința desființării comunității, și împărțirea averii între singuraticii ei părtași seu comune. Pentru această se recere învoirea a cei puțin jumătate din numărul total al deputaților din reprezentanță. Românii s'au ferit până acum de-a face ase-

(* Statut despre organismul și sfera de activitate a comunității de avere în districtul fostului regiment confinar romano-banatic. Caransebeș. Tipografia diecesană. 1892.

menea pas greșit, și sperăm, că bunul lor geniu îi va pădi și de acum înainte de asemenea eróre. O comună, și mai ales o familie singuratică, póte să înstreineze mai ușor averea această dobândită cu vésarea sângelui strămoșilor lor în curs de un véc. Némuri străine se vor infiltra printre dêușii, le vor strica obiceiurile, și frumoșa înfățișare ce au satele astăzi grănițeresci va dispáre.

Nu numai că s'au ferit de asemenea pécac, dér foștii grănițeri au făcut economii, și din aceste economii — în conformitate cu art. 10 al Statutului — voiau să înființeze un liceu românesc în Caransebeș, pe care însă guvernul unghuresc l'a împedat d'a-se realiza. Déca n'am cunosce raporturile încordate dintre Români și Unguri, faptul ar fi aprópe de necredut. Cine și-ar puté închipui, ca un popor, în mijlocul Europei civilizate, la finele vécului al 19-a, și cu banii sei proprii, să fiá oprit d'a se lumina, de a-și face instituții de cultură? Dér se aibă perseverența frații noștri bănățeni! Timpurile se vor schimbă în mai bine, căci nici un réu nu póte dura veșnic pentru cel ce scie și póte să aibă răbdare.

Averea care se administreză după statutul menționat se compune din 253.094.03 jugáre catastrale,*) din care: 215.826.46 pădure, 33.711.75 poieni cu fânețe și pasiuni alpine, 3555.82 locuri neproductive. Suprafața de 253.094 jugáre este repartisată pe teritoriul celor 94 comune îndreptățite. Pădurile se află pe munții și cóstele de Nord-Vest a Carpaților.

Din repartiția de mai sus se vede, că munții și délurile sunt bine împădurite. Mai toate pădurile se află în stare de codrii, unii virgini, alții supuși exploatărilor sistematice. Esențele principale, care populéză pădurile sunt bradul, molidul și fagul, ér în regiunea colinelor predomină gorunul și carpinul, în amestec și aici cu tag și alte esențe secundare.

Valórea totală a munților cu pădurile, fânețele, pasiunile și construcțiile de tot felul afátóre pe dênsele, este de 15 milioane florin și 30 milioane de lei, ceea ce în țifrá rotundă revine la 120 jugáru lui seu 240 hectarul.

(Va urma)

Concert, teatru și bal românesc în Oradea-mare.

— Ianuarie 1896.

Tinerimea română academică actuală din Oradea-mare se distinge printr'un frumos zel față cu tot ce tinde la dezvoltarea vieții noastre sociale, a simțului și caracterului nostru național. Acesta au arătat'o ei și prin atitudinea, ce au luat'o de doi ani încóce, aranjând petreceri pur naționale.

Admirabilă fú mai ales serata din 28 Ian. n., aranjată în otelul „Arborele verde”. Ca participant, care cu încordată atențiune am urmărit serata această, nu găsesc cuvinte, prin cari să pot exprima mulțumirea mea față cu înflăcărata noastră tinerime din acest oraș, a căreia pornire o afu vrednică de totă lauda.

Concertul s'a început cu intonarea celui mai românesc imn național executat de musica militară, după care urmă „Inimul unirii”, de C. Porumbescu, esec. de corul mixt sub dirigearea bravului tiner Remus Chicin. A fost executat acest imn cu mult simț și putere, storcând aplauze frenetice Amabilelor coriste la pășirea pe scenă li-se oferiră din partea tinerimei buchete decorate național.

„Mótea lui G. Șincăi”, poesiă de I. Popfú, a fost declamată de d-ra Marietta Iernea cu adevératul talent declamatoric, vésând în declamațiunea sa simțire, care a produs entusiasism general. Urmă „Cisla”, de C. Porumbescu, executat de 16 tineri în costum național, în frunte cu un moșnég, vornicul satului. Acest oor a ridicat animația publicului la culme. Aplauze nesfârșite.

„Doi ochi”, de Gr. Ventura a fost

*) Jugáru lui cat. austriac este egal cu 0 hect. 575.464.

cântat de d-ra Veturia Ciordas, acompa niată la pian de d-ra Lucreția Zigre. D-ra Veturia Ciordas a pétruns cu vócea-i sonoră și arginție tóte inimile, și n'a lăsat nici o mână ca să nu aplauzeze. D-ra Lucreția Zigre a fost nu mai puțin inundată din tóte părțile cu aclamațiuni pline de entusiasism.

„Ovid”, dialog de V. Alexandri, a fost predat de d-nii I. Coste și A. Piuța cu o simțire și cu foo, ce a pus în uimire publicul românesc. Amintesc aci punctul cardinal: Ibis (I. Coste) prin rescriptul lui Caesar face fericit pentru un moment pe Ovid, dér de-odată Ibis 'l-l frânge și Ovid (Piuța) e... perdut.

„II. mic poutpourri”, de I. Mureșianu, executat pe violină de d-l Silviu Pop, acomp. pe pian de d-ra Delia Marinescu, a fost punctul de culminațiune al concertului. Clapele dela pian se mișcau sub degetele d-rei Marinescu ca și sub ale unei adevérate artiste. Tinerul Silviu Pop emuléză cu mulți violiniști artiști. Ambii fură respătiți cu frenetice aplauze.

După concert a urmat teatrul. S'a reprezentat „Ruga dela Chiseteu”, comediă pop. de Iosif Vulcan, în care s'au distins: d-rele Măriora Zigre (Paraschiva), Catița Clintoc (Busalina), Veturia Popp (Raveca), cari tóte și-au interpretat rolurile tórté bine și leger. De-asemena d-rele Marietta Iernea, Lucreția Zigre, Ileana Popp, Ana Șfurle și Măriora Mitra, fiind acoperite cu aplauze meritate.

Dintre d-nii, rolurile principale le-au avut: I. Raș (Traila), A. Crișan (Costa Hérșu) Const. Manea (Achim), cari toți au satisfăcut publicul la culme. D-nii G. Creș, A. Piuța, I. Coste, R. Chicin, S. Mihali, I. Nicolaevici, T. Popp de-asemena au stors prin dibăcia lor nenumérate aplauze.

Concertul încheindu-se, începú balul, care oferí plăceri nouș. Sîrul dansurilor se deschise cu „Ardeleana”. Numai óreile de diminétă făcúra sfîrșit acestei vesele petreceri, care lăsă suvenirii durabile în simul participanților.

Le Honj.

SCIRI ULTIME.

Bucuresci, 4 Februarie. Din întreaga țera sosesc sciri despre pagube enorme cauzate de un uragan, care a bântuit câte-va zile. Mai mult au suferit gările, dintre cari fórté multe au fost desvălite cu totul. La Sinaia uraganul a desrădăciat mai mulți arbori și a smuls acoperișele caselor. La Brăila, Bârlad, Fașcani, Botoian, Pietra etc. multe magazii au fost distruse cu totul. Stâlpii telegrafului au fost rupti și comunicația în multe locuri é intreruptă.

Sofia, 4 Februarie. Astăzi a apărut manifestul principelui Ferdinand, în care acesta declară, că după ce el n'a putut afla simț de apreciere a relațiunilor sale familiare acolo, unde a sperat, s'a hotărît să aducă și cel mai greu sacrificiu în interesul Bulgariei și consimte cu trecerea fiului seu Boris la religia ortodoxă, care se va celebra în 14 c. Manifestul a fost cetit în Sobranje fiind de față întreg corpul diplomatic. Diarul „Magyarország” primesce, cum dice el, din isvor sigur scierea, că principesa Maria Luisa s'a hotărît firm să între într'o mânăstire, decât soțul ei va fi escumunicat.

Mulțămită publică.

Aducem și pe această cale mulțămită onoratei epitropii a bisericeii naționale grecesci din Brașov pentru contribuirea de 30 fl., făcută pe sâma fondului Reuniunii femeilor române pentru ajutorarea vedurilor sêrace din Brașov și Săcele.

Brașov, 31 Ianuarie 1896.

Pentru comitetul Reuniunii:

Maria I. Popea,

presidentă.

Dr. I. Blaga,

secretar.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.

Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul la bursa din Viena.

Din 4 Februarie 1896.

Renta ung. de aur 4%	122.55
Renta de corone ung. 4%	99.05
Impr. cail. fer. ung. in aur 4 1/2%	125.20
Impr. cail. fer. ung. in argint 4 1/2%	102.10
Oblig. cail. fer. ung. de ost. I. emis.	121.65
Bonuri rurale ungare 4%	97.75
Bonuri rurale croate-slavone.	98.—
Imprum. ung. cu premii.	153.50
Losuri pentru reg. Tisei și Segedin.	141.50
Renta de hartie austr.	101.05
Renta de argint austr.	101.20
Renta de aur austr.	122.55
Losuri din 860	147.50
Actii de ale Băncei austro-ungară.	1020.—
Actii de-ale Băncei ung. de credit.	435.50
Actii de-ale Băncei austr. de credit.	381.60
Napoleonori.	9.62
Mărci imperiale germane	59.22
London vista	121.15
Paris vista	48.02 1/2
Rente de corone austr. 4%	101.50
Note italiene.	44.20

Cursul pietei Brașov.

Din 5 Februarie 1896.

Banconote rom. Camp.	9.51	Vënd.	9.54
Argint român. Cump.	9.47	Vënd.	9.52
Napoleon-d'ori Camp.	9.57	Vënd.	9.61
Galbeni Cump.	5.62	Vënd.	5.67
Ruble rusesci Cump.	127. 1/2	Vënd.	—
Mărci germane Cump.	58.80	Vënd.	—

Condiție.

Un tiner cu moralitate bună, care cunoșce în vorbit și în scris limba română, maghiară și germană, cu cunoștințe de Librărie, se primesce ca ajutor de Librărie. Reflectanții să binevoescă a-și înainta ofertele scrise în limba română la subsemnatul

Nicolae I. Ciurcu,
Librar în Brașov.

884,3-6.

Nr. 398—1896.

PUBLI CAȚI UNE.

Miercuri în 12 Februarie a. c. la 11 ore înainte de prânz va avea loc la oficiul orașenesc economic o pertractare scripturistică de oferte asupra predării construcției unei fântâni în Dêrste cu spese preliminate de 720 fl.

Ofertele sigilate, provădute cu timbru de 50 cr. și cu un vadiu de 5%, sunt de a se așterne până la amintitul termin la sus citatul oficiu.

In ofert este de a exprima în citre și litere suma de rebonificarea

cerută, după aceea să se dea dechie rațiunea, cum că oferentului i sunt cunoscute condițiile de oferte și acele contractuale, cari se află în decursul orelor oficiose în biroul oficiului orașenesc economic spre examinare din partea fă-cărui.

Brașov, 16 Ianuarie 1896.

881,2-2

Magistratul orașenesc.

Anunțuri
(insertiuni și reclame)

Suntă a se adresa subscrierilor, administratiunii. In cazul publicării unui anunț mai mult de odată se face scădemânt, care crește cu cât publicarea se face mai de multe-ori.

Administr. „Gazeta Trans.”

Numere singuratice din „Gazeta Transilvaniei” à 5 cr. se potă cumpăra în librăria Nicolae Ciurcu.

De închiriat.

Subscrișul are onore a aduce la cunoștința P. T. public, că nouă mea casă din Vlădeni sub Nr. 138

cu neguțetorie cu tot, de care se ține vândărea tutunului și a ștempelelor să închiriașă pe mai mulți ani, seu se vinde pe lângă condiții foarte favorabile.

Reflectanții, pentru informații mai de aproape au a se adresa la proprietarul

NICOLAE LUPU,
in Zărnești.

835,1-3

Pilulele pentru Curățirea Sângelui
mai nainte numit „PILULELE UNIVERSALE” ale lui
I. P S E R H O F E R

merită cu tot dreptul numirea din urmă, deore-ce în faptă sunt foarte multe bôle, la cari aceste pilule au probat efectul lor escelent.

De mai multe decenii sunt aceste pilule lățite și puține familii se vor adă la cari ar lipsi o mică proviziune din acest medicament de casă escelent.

S'au recomandat și se recomandă de către mulți medici aceste pilule ca medicament de casă, cu deosebire în contra tuturor suferințelor, ce provin în urma relei mistuirii și constipații, precum: perturbarea în circulațiunea feriei, suferința de ficat, slăbirea mașelor, colica cu vânturi, congestiunea la creeri hămorhoide (vila de aur) și c. l.

Prin proprietatea lor purificătoare de sânge au cu deosebire bun efect asupra anemiei și asupra bôlelor ce isvorăsc din această, precum: gălbănare, dureri de cap nervose ș. a. m. Aceste pilule purificătoare de sânge lucrăza așa de ușor, încat nu pricinuesc nici cele mai mici dureri și pentru aceea le pôte folosi și cele mai slăbite persoane, chiar și copii fără nici o temere.

Aceste pilule purificătoare de sânge se prepară veritabile singur numai în farmacia „zum gold. Reichsapfel” a lui I. Pserhofer Singerstrasse Nr. 15 la Viena și costă o cutiă cu 15 pilule 21 cr. v. a. Un sul cu 6 cutii costă 1 fl. 5 cr. trimițându-se neracat cu rambursă 1 fl. 10 cr. Dacă se trimite suma banilor înainte, costă un sul cu pilule 1 fl. 25 cr. inclusive francare, 2 suluri 2 fl. 30 cr., 3 suluri 3 fl. 35 cr., 4 suluri 4 fl. 40 cr., 5 suluri 5 fl. 40 cr., 10 suluri 9 fl. 20 cr. Mai puțin de un sul nu se pôte espeda.

N. B. În urma lățirii lor celei mari, se imităză aceste pilule sub diferite forme și numiri, de aceea se faoe rugarea a cere anume „Pilule purificătoare de sânge” ale lui I. Pserhofer și numai acelea sunt veritabile, a căror instrucțiune pentru folosire este provădută cu iscălitura I. serhofer, și cari pörtă pe capacul cutiei tot aceeași iscălitură în coloro roșă.

Diatre nenumerătele scrisori, prin cari consumenții acestor pilule mulțamesc pentru redobândirea sănătații după cele mai varii și greie bôle, lăsăm să urmeze aci puține numai, cu observarea, că ori-cine a intr-buinaț odată aceste pilule, le recomandă mai departe.

Köln, 30 Aprilie 1893.

Stim. D-le Pserhofer! Binevoescă de a mi trimite 15 suluri din escelentele D-tale piluri pentru curățirea sângelui cu rambursă postală. Cu această ocașie Vă aduc mulțamiile mele pentru efectulu de minune al pilurilor D-tale.

Cudistinsă siimă,
Franz avlistik, Köln, Lindenthal.

Hrasche lângă Flodnic 12 Sept. 1887.

Stim. D-le! A fost voința lui D-deu că pilulele D v. au ajuns în mâinile mele, șesutatul dela acestea îl atribui Dv. și șesem în patul de leușă est-fel Mă ră. mai puteam lucra și așa fi si-ncât nu-ortă, dacă nu m'ar fi scă-gur deja la Dv. pilule. D-deu să vă pat minunate, mii de ori. Am combinecuvintese de Dv. mă vor face de fieta, că pilule presum a folosit și tot sănătosa, așa Theresia Knific. altora.

—adt, 9 Dec. 1887.

Wiener-Neus
Stim. D-le! In nu mai căldurosa de 60 ani iș esprim ce 5 ani de amulțamire. Densa a suferișe apă. Vieta tar la stomac cronic și a deja de i era un chin și se cre. căpatat o perdută. Prin întâmplare

cutiă cu escelentele Dv. Pilule purificătoare de sânge, și după o intrbuinațare mai îndelungată s'a vindecat.

Cu distinsă stimă, Iosefa Weinzettel.

Eichengraberamt bei Gfuhl,
27 Martie 1889.

Stim. D-le! Subsemnatul se rogă a mai trimite 4 suluri cu pilulele D-v. în adevăr folositore și escelente. Nu pot intrelasa tară ca să Vă esprim recunoștința mea în privința valoarei acestor pilule, și le voi recomanda unde numai se va pute tuturor suferinților. Vă autorizez, ca această a mea mulțamită să o folosiți după plac și pe cale publică. Cu distinsă stimă Ignaz Hahn.

Gotschdorf bei Kohlbach, Oestr.
Schlesien, 8 Oct. 1888.

Stim. D-le! Vă rog a mi trimite un sul cu 6 cutii din puiele Dv. universsle purificătoare de sânge. Numai munnetelor Dv. pilule am să mulțamesc, că am scăpat de o suferința de stomach, care m'a chinut 5 ani. Aoeste pilule n'are să-mi lipsesca nici odată și esprim prin această mulțamirea mea cea mai căldurosa.

Cu cea mai mare stimă, Ana Zwicki.

Liquer Bernhardiner din plante de Alpi, dela W. O. Bernhard in Bregenz, in contra tuturor greutăților de stomac. O sticlă 2 fl. 60 cr., o jumătate sticlă 1 fl. 40 cr., 1/4 de sticlă 70 cr.

Alifă americană, cel mai bun mijloc in contra tuturor suferințelor reumatice: durerilor la șira spinării, junghiuri, ischias, migrenă, dureri nervose de dimi, dureri de cap, junghiuri la urechi etc. 1 fl. 20 cr.

Esență pentru ochi, de Dr. Romershausen pentru întărirea și conservarea vederii, in flacone originale à 2 fl. 50 cr. și 1 fl. 50 cr.

Minunatul balsam englezesc, o sticlă 50 cr.

Prafuri in contra tusei, Flukerpulver in contra catarului, răgușeii etc. 1 cutiă 35 cr. cu trimiterea francată 60 cr.

Franzbranntwein ou seu fă-ă sare o sticlă 70 cr.

Balsam contra degerăturii de I. Pserhofer, de mulți ani recunoscută ca celă mai sigură remediu contra suferințelor de degerătură de tot felul, precum și spre vindearea ranelor foarte invecchite, 1 borcană 40 cr., cu trimiterea francată 65 cr.

Stoll, Kolapreparate, escelent mijloc, pentru întărirea nervilor, la dureri de stomac și la bôle de mașe. Un litru de Kola Elixir sau Vin 3 fl. Un jumătate litru 1 fl. 60 cr. Un pătrar de litru 85 cr.

Kaiser Kola-Elixir in buteli à 5 fl. 50 cr., 3 fl., 1 fl. 60 cr.

Balsam în contra gușilor mijloc probat in contra umflăturii la gât. Un flacon 40 cr cu trimiterea francată 65 cr.

Esență de viață, (Prăturile din Praga) in contra stomacului stricat, mistuirii rele, greutăți de tot felul, un medicament de casă escelent, 1 flacon 22 cr. 12 flacone 2 fl.

Prafuri in contra asudării picioarelor. Acest praf d-lătură asudatul picioarelor și miresol neplăcut, conservă încălțăminte și este probat ca nesticăcios.

Prețul unei cutii 50 cr. cu trimitere francată 75 cr. un medicament de casă foarte cunoscut și escelent in contra catarului, răgușeii, tusei spagmodice etc. 1 sticlă 50 cr. 2 sticlă dimpreună cu trimiterea franco 1 fl 50 cr.

Suculă-Spitzwegerich, de I. Pserhofer, de un lung șir de ani recunoscută de medicul ca cel mai bun mijloc pentru creșterea părului.

Pomada Tannochinin de prof. Steudel, la rane din lovitura și impuns, la tot felul de bube rele și la umflături invecchite, ce se sparg periodic la picioare la deget, la rănile și aprinderile de țipe și la multe alte suferințe de acest soi s'a probat de multe ori. Un borcan 50 cr., cu trimiterea francată 75 cr.

Plastru-universală, de W. Bullrich. Un medicament de casă escelent, contra tuturor umărilor digestiunii stricate, precum: durere de cap, amețela, cărcei la stomach, acrăla in gât suferințe hămoridale, constipațiune etc. Un pachet 1 fl.

Sare universală purgativă, medicament excolet contra durerii de cap, de măsele, reumatism etc.

Mia-Poca, Afară de preparatele aci amintite se mai află toate specialitășile farmaceutice indigene și streine, anunțate prin toate diarele austro-ungare și la cas, când unele din aceste specii nu s'ar afla in deposit se vor procura la cerere prompt și ieftin.

Trimiterile prin poștă se efectuează iute, dacă se trimite prețul înainte, comande mai mari și cu rambursă a prețului.

I. P S E R H O F E R,

farmacia „zum goldenen Reichsapfel” WIEN, I., Singerstrasse Nr. 15.

comande numai dacă se trimite mai nainte și resp. porto poștal, in cazul acesta spesele sunt cu mult mai ieftine, decât la trimiteri cu rambursă. se privi numai acele pilule a căror instrucțiune este provădută cu iscălitura I. P S E R H O F E R, și cari pörtă pe capacul fă-cărei cutii tot aceeași iscălitură in coloro roșă.

Ca veritabile sunt și specialitășii se află și in Budapesta la farmacistul I. von Török, Königsgasse 12. 830,11-12.

Sus amint